

**Szczegółowe zasady dyplomowania na kierunku grafika, studia drugiego stopnia,
prowadzonym w języku polskim i języku angielskim (Graphic Arts)**

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Uchwała określa formę i zakres pracy dyplomowej oraz przebieg egzaminu dyplomowego na kierunku studiów zatwierdzonym do realizacji w dwóch ścieżkach językowych – w języku polskim i języku angielskim: **grafika/Graphic Arts**, studia drugiego stopnia od roku akademickiego 2023/2024.

§ 2

Zasady przygotowania pracy dyplomowej

1. Praca dyplomowa będąca dyplomem artystycznym, przygotowywana jest w ramach Magisterskiej pracowni dyplomowej.
2. Dyplom artystyczny magisterski student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego ze stopniem co najmniej doktora, zwanego dalej opiekunem dyplomu artystycznego.
3. W wyjątkowych wypadkach Kolegium dziekańskie może upoważnić do kierowania licencjackim lub magisterskim dyplomem artystycznym specjalistę spoza uczelni.
4. Studenci wybierają Magisterską pracownię dyplomową oraz opiekuna dyplomu pod koniec roku akademickiego poprzedzającego ostatni rok studiów.
5. Zapisy do pracowni dyplomowych odbywają się w Sekretariacie Instytutu Sztuk Pięknych (pok. 9).
6. Limity przyjęć do poszczególnych pracowni dyplomowych określa Dziekan kierując się przepisami o liczebności grup laboratoryjnych, strategią rozwoju danego kierunku i możliwościami obsady zajęć.
7. Lista osób uprawnionych do prowadzenia pracowni dyplomowych ustalana jest przez Kolegium dziekańskie w terminie poprzedzającym zapisy studentów.
8. Część opisowa dyplomu artystycznego powstaje w ramach Seminarium magisterskiego, które prowadzi opiekun dyplomu lub inny nauczyciel.
9. Temat dyplomu artystycznego ustala opiekun w porozumieniu ze studentem.
10. Tematy dyplomów artystycznych są zgłaszane przez opiekunów i następnie zatwierdzane przez Kolegium dziekańskie w ostatnim semestrze studiów.
11. W przypadku merytorycznych lub formalnych zastrzeżeń ze strony Kolegium dziekańskiego dotyczących tematów prac, sugestie zmian przekazywane są bezpośrednio do opiekunów. Wersje poprawione są ponownie analizowane i akceptowane przez Kolegium dziekańskie w najbliższym możliwym terminie.
12. Zmiana tematu dyplomu artystycznego następuje na podstawie wniosku złożonego przez studenta i popartego przez opiekuna. Każdorazowa zmiana tematu wymaga akceptacji Kolegium dziekańskiego.
13. W uzasadnionych przypadkach możliwa jest zmiana opiekuna dyplomu. Zmianę zatwierdza Dziekan na wniosek studenta lub dotychczasowego opiekuna.

§ 3

Praca dyplomowa

1. Pracą dyplomową jest dyplom artystyczny, który stanowi praca artystyczna/zestaw prac wraz z częścią opisową.
2. Praca dyplomowa, czyli dyplom artystyczny jest samodzielnym dokonaniem artystycznym, prezentujących ogólną wiedzę, umiejętności i kompetencje studenta zgodne ze studiowanym kierunkiem/ specjalnością, poziomem i profilem studiów.

3. Dyplomant realizując dyplom artystyczny powinien wykazać się umiejętnością sformułowania i realizacji zagadnienia artystycznego z zakresu studiowanego kierunku oraz umiejętnością opisanego go w części opisowej z uwzględnieniem takich aspektów jak: źródła inspiracji, konteksty, przebieg realizacji dyplomu, zagadnienia warsztatowe, osobiste refleksje i wnioski - z zachowaniem reguł publikacji (przypisy, bibliografia).
4. Dyplomant dopuszczany jest do egzaminu dyplomowego decyzją opiekuna dyplomu.
5. Dyplom artystyczny podlega ocenie opiekuna oraz ocenie jednego recenzenta, którego proponuje opiekun i zatwierdza Dziekan.
6. Dyplomant i opiekun zapewniają recenzentowi dostęp do dyplomu artystycznego i jego dokumentacji co najmniej na tydzień przed terminem złożenia w Dziekanacie oceny recenzenta.

§ 4

Dokumentacja pracy dyplomowej

1. Termin składania w Dziekanacie dokumentacji pracy dyplomowej, czyli dyplomu artystycznego określa corocznie ogłaszany harmonogram dyplomowania.
2. Dokumentacja pracy dyplomowej umieszczana jest w Archiwum Prac Dyplomowych (APD) po uprzednim sprawdzeniu jej w systemie antyplagiatowym.
3. Po akceptacji przez opiekuna ostatecznej wersji student drukuje pracę dyplomową w dwóch egzemplarzach w wymaganej oprawie i składa ją opiekunowi oraz w Dziekanacie.
4. Dokumentacja pracy dyplomowej składana w Dziekanacie obejmuje dokumentację elektroniczną oraz dokumentację wydrukowaną.
5. Dokumentacja elektroniczna w formie płyty DVD lub pendrive (w niezaklejonej kopercie) zawiera takie dokumenty jak:
 - 1) **ocena opiekuna pracy** (plik doc/docx lub PDF),
nazwa pliku: ocena opiekuna_Nazwisko Imię dyplomanta_rok,
 - 2) **ocena recenzenta** (plik doc/docx lub PDF),
nazwa pliku: ocena recenzenta_Nazwisko Imię dyplomanta_rok,
 - 3) **dokumentacja pracy dyplomowej wygenerowana z APD** (plik PDF o nazwie Nazwisko Imię dyplomanta_rok), zawierająca:
 - stronę tytułową według wzoru obowiązującego na UMCS,
 - streszczenie,
 - słowa kluczowe,
 - spis treści,
 - opis pracy dyplomowej,
 - reprodukcje pracy artystycznej/zestawu prac stanowiących pracę dyplomową – każda reprodukcja na oddzielnej kartce – opisane następująco:
 1. Tytuł pracy 1, technika, wysokość x szerokość cm, rok
 2. Tytuł pracy 2, technika, wysokość x szerokość cm, rok
 3. Tytuł pracy 3, technika, wysokość x szerokość cm, rok
 - 4) **folder o nazwie: dokumentacja dyplomu_Nazwisko Imię_rok**, zawierający reprodukcje/ zdjęcia w wysokiej rozdzielczości w formacie JPG prac należących do dyplomu; nazwy reprodukcji mają format:
 - 1_Nazwisko Imię_Tytuł pracy 1_teknika_wysokość x szerokość cm_rok
 - 2_Nazwisko Imię_Tytuł pracy 2_teknika_wysokość x szerokość cm_rokFolder z dokumentacją może zawierać inne pliki w zależności od specyfiki dyplomu: np. książkę autorską (format PDF), pliki multimedialne/video, prezentację towarzyszącą obronie; nazwy plików jak wyżej.
6. Dokumentacja wydrukowana dyplomu to:
 - 1) **konspekt dyplomu artystycznego** (podpisany przez dyplomanta oraz opiekuna), w 2 egzemplarzach,
 - 2) **ocena opiekuna** (podpisana), w 2 egzemplarzach,
 - 3) **ocena recenzenta** (podpisana), w 2 egzemplarzach,

- 4) **dokumentacja pracy dyplomowej wygenerowana z APD i wydrukowana** w formacie A4 (termobindowanie lub okładka wsuwana),
 - 5) oświadczenie opiekuna o poprawności złożonej dokumentacji,
 - 6) oświadczenie dyplomanta o samodzielnym stworzeniu dyplomu artystycznego zgodnie z regułami prawa autorskiego,
 - 7) oświadczenie dyplomanta o zgodzie na upublicznianie pracy dyplomowej lub jej fragmentów przez UMCS z podaniem autorstwa dyplomanta,
 - 8) oświadczenie dyplomanta o zgodzie na upublicznienie jego imienia i nazwiska w harmonogramie obron.
7. Dokumentacja pracy dyplomowej wygenerowana z APD i wydrukowana oraz wydrukowane i podpisane oceny opiekuna i recenzenta są prezentowane podczas egzaminu dyplomowego.
 8. Wzory dokumentacji pracy dyplomowej (karta oceny pracy, wzór strony tytułowej, wzór konspektu do aneksu) umieszczane są na stronie internetowej Wydziału w dziale „Dyplomowanie”.

§ 5

Aneks do dyplomu

1. Student może zrealizować aneks do dyplomu, który powstaje w ramach innej niż specjalnościowa/kierunkowa pracowni dyplomowej lub w ramach przedmiotu artystycznego studiowanego przez co najmniej jeden semestr pod opieką wybranego opiekuna aneksu.
2. Student składa w Dziekanacie dokumentację aneksu razem z dokumentacją dyplomu artystycznego.
3. Aneksowi towarzyszy konspekt i ocena opiekuna. Aneks nie podlega recenzji recenzenta.
4. Dokumentacja aneksu (z pominięciem oceny recenzenta) składana jest w wersji elektronicznej (DVD lub pendrive w niezaklejonej kopercie) oraz wydrukowanej według wzorów obowiązujących dla dyplomu artystycznego, w których określenie „dyplom” zastąpione zostaje słowem „aneks” oraz zamiast dokumentacji pracy wygenerowanej z APD obowiązuje konspekt.
5. Aneks do dyplomu podlega ocenie podczas egzaminu dyplomowego. Ocenę z aneksu wystawia Komisja według takich samych kryteriów jakie obowiązują dla dyplomu artystycznego z dokładnością do setnych.
6. Informacja o aneksie jest umieszczana w suplemencie do dyplomu.

§ 6

Regulamin egzaminu dyplomowego

1. Egzamin dyplomowy magisterski odbywa się po zakończeniu zajęć dydaktycznych w dwóch terminach określonych w corocznym harmonogramie dyplomowania - w czerwcu/lipcu oraz we wrześniu.
2. Do egzaminu dyplomowego mogą być dopuszczeni tylko ci studenci, którzy w wyznaczonym terminie przed obroną złożą w Dziekanacie następujące dokumenty:
 - a) cztery zdjęcia formatu 4,5 cm x 6,5 cm.
 - b) dowód wykonania wymaganej opłaty za dyplom (o ile jest wymagany odrębnymi przepisami) ,
 - c) dwa egzemplarze pracy dyplomowej – zgodne z wymaganiami systemu APD.
 - d) oświadczenie wygenerowane z systemu APD.
3. **Przebieg egzaminu dyplomowego.**
 - 3.1. Komisja egzaminacyjna dyplomu artystycznego na kierunku lub specjalności powoływana jest przez Dziekana i składa się z: przewodniczącego, opiekuna pracy dyplomowej, recenzenta oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego.
 - 3.2. Funkcję przewodniczącego Komisji pełni samodzielny pracownik badawczo-dydaktyczny powołany przez Dziekana.
 - 3.3. W uzasadnionych przypadkach w skład Komisji może być powołany pracownik ze stopniem doktora.
 - 3.4. W przypadku, gdy przewodniczący Komisji jest opiekunem pracy dyplomowej, jego funkcję w Komisji przejmuje jeden z samodzielnych członków.

- 3.5. W sytuacji losowej nieobecności członka Komisji Dziekan wyznacza na jego miejsce w trybie doraźnym innego nauczyciela akademickiego ze stopniem co najmniej doktora.
- 3.6. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym.
- 3.7. Egzamin dyplomowy ma charakter publiczny i uczestniczyć w nim mają prawo wszystkie osoby zainteresowane.
- 3.8. Uczestnicy egzaminu dyplomowego niebędący członkami Komisji mogą uczestniczyć w dyskusji, która nie jest protokołowana.
- 3.9. Dyplomant oraz uczestnicy egzaminu dyplomowego niebędący członkami Komisji nie mogą uczestniczyć w obradach Komisji w części niejawnej oceniającej egzamin.
- 3.10. Egzamin powinien zawierać takie elementy jak:
- przedstawienie oceny opiekuna i oceny recenzenta,
 - wypowiedź dyplomanta na temat prezentowanej pracy dyplomowej,
 - udzielenie odpowiedzi przez dyplomanta na pytania zadawane przez członków Komisji i pytania pozostałych uczestników.
- 3.11. Egzamin dyplomowy może odbywać się na Wydziale Artystycznym lub innym miejscu zgłoszonym w Dziekanacie w czasie składania dokumentacji dyplomu.
4. **Proces oceniania pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego**
- 4.1. Na zakończenie egzaminu dyplomowego w części niejawnej Komisja ustala:
- ocenę pracy dyplomowej (na podstawie ocen proponowanych przez opiekuna i recenzenta z dokładnością do setnych);
 - ocenę dyplomu artystycznego oraz egzaminu dyplomowego przez Komisję z uwzględnieniem następujących kryteriów:

	KRYTERIA OCENY DYPLOMU ARTYSTYCZNEGO:	WAGA
		KRYTERIUM dyplom magisterski
1	umiejętność określenia koncepcji pracy, formułowania idei	++
2	oryginalność dyplomu	++
3	biegłość techniczna i warsztatowa	++
6	stopień dojrzałości i świadomości twórczej	+++
7	zdolność werbalizacji założeń dyplomu podczas obrony	++
8	jakość ekspozycji dyplomu	++

- 4.2. Ocena dyplomu artystycznego następuje bezpośrednio po egzaminie i przeprowadzana jest bez udziału zdającego i publiczności. Członkowie Komisji egzaminacyjnej po dyskusji, w sposób jawny wystawiają oceny.
- 4.3. Z ocen członków Komisji wyliczana jest średnia z dokładnością do setnych. Ocena końcowa dyplomu artystycznego ustalana jest według zasady:
- średnia od 2,75 do 3,24 - dostateczny (3,0),
od 3,25 do 3,74 - dostateczny plus (3,5),
od 3,75 do 4,24 - dobry (4,0),
od 4,25 do 4,74 - dobry plus (4,5),
od 4,75 do 5,00 - bardzo dobry (5,0).
- 4.4. Ostateczny wynik studiów obliczany z uwzględnieniem ocen pracy dyplomowej przez opiekuna i recenzenta, egzaminu dyplomowego oraz średniej oceny ze studiów.
- 4.5. Komisja egzaminacyjna zobowiązana jest do sporządzenia protokołu egzaminacyjnego według wzoru przyjętego w UMCS wraz z zapisem treści pytań kierowanych do studenta oraz ocenami.
- 4.6. Druk protokołu z wyliczoną średnią ocen ze studiów z dokładnością do setnych przygotowuje Dziekanat.
- 4.7. Bezpośrednio po obronie dyplomu Komisja informuje dyplomanta o jej pozytywnym lub negatywnym wyniku.
- 4.8. Oceny z egzaminu dyplomowego są ogłaszane dyplomantom po zakończeniu każdego cyklu obron (np. po całym dniu obron).

4.9. Ogłoszeniu wyników egzaminu dyplomowego towarzyszy podanie dyplomantowi **ostatecznego wyniku studiów** i informacji o uzyskaniu tytułu zawodowego magistra lub magistra sztuki (zgodnie z aktualnymi przepisami).

5. Obliczanie wyniku studiów:

5.1. Studia kończy złożenie egzaminu dyplomowego z pozytywnym wynikiem.

5.2. Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem zawodowym magistra lub magistra sztuki (zgodnie z aktualnymi przepisami).

5.3. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego. Po złożeniu egzaminu dyplomowego absolwent traci uprawnienia studenckie.

5.4. Do dyplomu wpisuje się ostateczny wynik studiów będący średnią ocen ustaloną zgodnie z następującymi współczynnikami wagi:

	OCENY SKŁADOWE WYNIKU STUDIÓW	WAGA OCEN SKŁADOWYCH
1	średnia ocena ze studiów	3
2	ocena pracy dyplomowej przez opiekuna i recenzenta	1
3	ocena pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego przez Komisję dyplomową (w przypadku dyplomu z aneksem: dyplom - waga 4 plus aneks - waga 2)	6

5.5. Ostateczny wynik studiów wyrównuje się zgodnie z zasadą:

do 3,20 - dostateczny (3,0),

od 3,21 do 3,70 - dostateczny plus (3,5), przy średniej ocen ze studiów od 3,26,

od 3,71 do 4,20 - dobry (4,0), przy średniej ocen ze studiów od 3,51,

od 4,21 do 4,50 - dobry plus (4,5), przy średniej ocen ze studiów od 3,76,

od 4,51 - bardzo dobry (5,0), przy średniej ocen ze studiów od 4,19.

5.6. Wyrównanie dotyczy tylko wpisu do dyplomu. We wszystkich innych zaświadczeniach podaje się dokładny ostateczny wynik studiów, obliczony według zasady określonej powyżej.

§ 7

Wyróżnienia i nagrody

1. **Komisja egzaminacyjna dyplomu artystycznego**, biorąc pod uwagę wszystkie dyplomy artystyczne z oceną bardzo dobrą, przyznaje wyróżnienia.
2. Dyplom artystyczny może zostać wyróżniony przy średniej ocen ze studiów od 3,76.
3. Posiedzenia Komisji w sprawie wyróżnień odbywają się po zakończeniu obron w terminie czerwiec/lipiec oraz po zakończeniu obron w terminie wrześniowym.
4. Po zakończeniu wszystkich obron dyplomów artystycznych na wszystkich kierunkach plastycznych danego rocznika studiów wybierany jest Najlepszy dyplom artystyczny roku w zakresie sztuk plastycznych na Wydziale Artystycznym UMCS.
5. Wydział Artystyczny organizuje wystawę najlepszych dyplomów artystycznych w corocznie ogłaszanym terminie i miejscu. Za organizację wystawy odpowiadają opiekunowie dyplomów wytypowanych do wystawy.

§ 8

Ewaluacja systemu dyplomowania

1. Za funkcjonowanie systemu dyplomowania odpowiada Dziekan, członkowie komisji dyplomowych oraz nauczyciele akademicy prowadzący pracownie dyplomowe i seminaria dyplomowe.
2. System dyplomowania podlega ewaluacji przez studentów i nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale. W procesie ewaluacji uczestniczą w szczególności opiekunowie prac dyplomowych pisemnych, opiekunowie dyplomów artystycznych oraz Przewodniczący Komisji egzaminacyjnych. Wszyscy studenci i nauczyciele kierować mogą pisemne oceny i wnioski dotyczące systemu dyplomowania do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.
3. Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia przygotowuje ocenę funkcjonowania systemu wraz z ewentualnymi wnioskami o wprowadzenie zmian i przedstawia ją Kolegium dziekańskiemu. Podstawą oceny są dane zewidencjonowane w Dziekanacie, wyniki badań ankietowych studentów,

opinie i wnioski kierowane do Zespołu przez studentów i nauczycieli akademickich, oraz inne dostępne materiały.

4. Zasady dyplomowania są upubliczniane niezwłocznie po ich zatwierdzeniu na stronie internetowej Wydziału.